

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2023

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne
Tarkastuslautakunta

Sisältö

1. Puheenjohtajan katsaus	2
2. Tiivistelmä ja johtopäätökset	3
3. Tarkastuslautakunta	4
3.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano	4
3.2. Tarkastuslautakunnan toiminta ja arviointityö	4
3.3. Tilintarkastus	5
4. Vuoden 2022 arviointikertomuksen johdosta tehdyt toimenpiteet	5
5. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023	5
5.1. Hallinto	5
5.2. Taloushallinto	6
5.3. Henkilöstöhallinto	6
5.4. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	7
6. Allekirjoitukset	8

Tarkastuslautakunta 18.12.2023

1. Puheenjohtajan katsaus

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne on toiminut kaikkiaan kolmentoista (13) vuoden ja yhdeksän (9) kuukauden ajan.

Selänteen kuntayhtymä on tuottanut arviointivuonna 1.1.-30.9.2023 ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut kaikille jäsenkunnilleen sekä talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungeille ja Reisjärven kunnalle palkanlaskennan osalta kevääseen 2023.

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut ja tukipalveluiden toiminta siirtyivät 1.10.2023 liikkeenluovutuksin Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungeille.

Tilikautta 2023 työllistivät ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden sekä tukipalveluiden tulevan järjestämisen selvittäminen.

Tarkastuslautakunta on kuullut johtavia viranhaltijoita ja todennut että palvelut on tuotettu suunnitellusti, ammattitaidolla ja taloudellisesti.

Joustava, työhön sitoutunut ja työnsä osaava henkilöstö on ollut kaikki nämä vuodet Selänne kuntayhtymän arvokkain asia.

Tästä suuri kiitos koko henkilöstölle sekä menestystä kaikille tuleviin haasteisiin.

Kiitos kunnille ja kuntapäätäjille näistä yhteisistä toimintarikkaista ja värikkäistäkin vuosista.

Suurikiitos tilintarkastajille ja tarkastuslautakunnalle.

Nyt suunnataan katseet tulevaisuuteen ja odotetaan parempaa huomista.

Pyhäjärvellä 17.12.2023

**Eeva-Riitta Pappila
tarkastuslautakunnan puheenjohtaja**

2. Tiivistelmä ja johtopäätökset

Selänteen perussopimuksen 33 §:n mukaan kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot.

Yhtymähallituksen tehtäväksi annettiin vastata tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen valmistelusta sekä loppuselvityksen laatimisesta.

Kuntayhtymän purkautuessa kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille perussopimuksen 18 §:n mukaisesti.

Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät loppuselvityksen. Viimeinen tilinpäätös ajalta 1.1.-31.10.2023 ja vastuuvapaus käsitellään jäsenkuntien valtuustoissa.

Kun jäsenkuntien valtuustot ovat hyväksyneet loppuselvityksen, katsotaan kuntayhtymä purkautuneeksi.

Loppuselvityksestä on laadittu loppuselvityskertomus sekä kuntayhtymän tilinpäätös ajalta 1.1.-31.10.2023. Loppuselvityksessä ja tilinpäätöksessä on kuvattu tammi – lokakuun aikana tehdyt toimet, jäsenkuntien jako-osuuksien laskentaperusteet sekä jako-osuudet ja kuntayhtymän purkuhetken jälkeiset vastuut.

Tilinpäätös sisältää tilinpäätöslaskelmat kertomusteksteineen sekä liitetiedot.

Tilikauden 2023 toimintatulot olivat 2 106 000 € ja toimintakulut 2 078 000 €.

Tilintarkastajan suorittama tilintarkastus on tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tehty riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että kuntayhtymän hallintoa ja taloutta on hoidettu lain mukaisesti.

Tarkastuslautakunta

3. Tarkastuslautakunta

3.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kuntayhtymässä.

Toimikaudeksi 2021- 2025 yhtymävaltuusto on 3.9.2021 § 22 valinnut Selänteen tarkastuslautakuntaan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet.

Tarkastuslautakunnan jäseninä ja varajäseninä ovat toimineet vuonna 2023:

Tarkastuslautakunta 1.1.2023 – 31.10.2023

Varsinaiset jäsenet:

Eeva-Riitta Pappila, pj. Pyhäjärvi

Teuvo Nyman, vpj. Reisjärvi

Marja Kantola, Haapajärvi

Teijo Paananen, Haapajärvi

Jere Hakkarainen, Pyhäjärvi

Tapio Myllymäki, Kärsämäki

Jaana Takalo, Kärsämäki

Oili Kiviranta, Reisjärvi

Varajäsenet:

Heikki Koski

Raili Hirvinen

Hannes Tolonen

Kaija Jokela

Marja-Leena Våg

Timo Littow

Jaana Kyllönen

Timo Kempainen alk. 12.6.2023

Tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet ja sidonnaisuudet on huomioitu.

3.2. Tarkastuslautakunnan toiminta ja arviointityö

Toiminnan ja talouden arviointia varten lautakunta päätti kokouksessaan 12.9.2023 § 40 lautakunnan jäsenten seurantavastuun koskevan koko jäljelle jääneen Selänteen toimintaa. Jäsenet ovat perehtyneet kuntayhtymän toimintaan johtavien viranhaltijoiden kuulemisten avulla.

Vuoden 2023 arviointiyöhön liittyen tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2023 aikana 3 kertaa.

Tarkastuslautakunnan kokouksissa esittelijänä on toiminut puheenjohtaja. Sihteerinä on toiminut toimistos sihteeri Tiina Rajala 9.1.2023 alkaen.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2023 talouden ja toiminnan tarkastusta sekä arviointia varten seurannut kuntayhtymän talousarvion ja tilinpäätöksen sekä pöytäkirjojen avulla asetettuja tavoitteita ja niiden toteutumista. Tarkastuslautakunta on suorittanut kuntayhtymän hallinnon jatkuvaa valvontaa jäsenille toimitettujen pöytäkirjojen ja muun materiaalin avulla. Lautakunta on kuullut kuntayhtymän johtavia viranhaltijoita toiminnan arvioinnin suorittamiseksi.

Kuntayhtymän lakisääteinen tilintarkastus on suoritettu kuntalain 14. luvun edellyttämällä tavalla. Tilintarkastus on suunniteltu, toteutettu ja raportoitu tilintarkastuksesta vastanneen JHTT-yhteisön laatujärjestelmän mukaisesti. Tilintarkastaja on noudattanut yhtiön sisäisiä tarkastusohjeita ja laatustandardeja.

Tilintarkastuksissa on hyödynnetty kuntayhtymän taloushallinnon ja muita tietojärjestelmiä.

Tarkastusta on tilivuonna kohdistettu tasaisesti kaikille kuntayhtymän vastuualueille. Lautakunta on saanut tietoa myös tilintarkastajalta. Näihin tietoihin perustuen lautakunta on kuntalain 121 §:n mukaisesti laatinut tämän arviointikertomuksen.

3.3. Tilintarkastus

Yhtymävaltuusto on 10.5.2021 §13 päättänyt käyttää BDO Auditor Oy:n kanssa tehtyyn tilintarkastussopimukseen sisältyvän option vuosille 2021-2024. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHTT Asko Vanhatupa.

Vastuullinen tilintarkastaja on laatinut vuosittaisen tarkastussuunnitelman 2023. Tilintarkastaja on antanut tarkastuslautakunnalle väliraportin ja loppuraportin vuoden 2023 tarkastuksista ja tilintarkastuskertomuksen 18.12.2023 vuodelta 2023. Tilintarkastaja on osallistunut tarkastuslautakunnan kokouksiin.

4. Vuoden 2022 arviointikertomuksen johdosta tehdyt toimenpiteet

Yhtymävaltuusto on 12.6.2023 § 6 käsitellyt arviointikertomuksen vuodelta 2022.

Arviointikertomus vuodelta 2022 on lähetetty myös Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen Pohteen kirjaamoon välitettäväksi hyvinvointialueen tarkastuslautakunnalle 19.6.2023.

5. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vuosisopimuksessa vuodelle 2023 on määritelty toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

5.1. Hallinto

Toimintakertomus antaa vastauksen vuosisopimuksen mukaiseen toimintasuunnitelmaan.

Yhtymähallituksen ja yhtymävaltuuston tehtävät määritellään perussopimuksessa. Perussopimuksen mukaan yhtymävaltuusto käyttää ylintä päätösvaltaa.

Kuntayhtymä on tuottaja ja kunnat ovat tilaajina.

5.2. Taloushallinto

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen kokonaismenot ilman rahoitus- ja investointikuluja eri toimintavuosina:

v. 2023	2.077.943 euroa (sote-palvelut siirtyneet Pohteelle)
v. 2022	81.030.887 euroa
v. 2021	79.075.330 euroa
v. 2020	77.324.393 euroa
v. 2019	76.287.944 euroa
v. 2018	75.101.532 euroa
v. 2017	71.703.664 euroa (perustoimeentulotuki siirtynyt Kelalle)
v. 2016	75.481.244 euroa (ei varhaiskasvatusta)
v. 2015	80.785.237 euroa (Kärsämäki ei ole mukana)
v. 2014	91 663 668 euroa
v. 2013	94.226.105 euroa
v. 2012	87.989.409 euroa
v. 2011	81.939.651 euroa
v. 2010	78.406.756 euroa

Vuoden 2023 luvut eivät ole suoraan vertailukelpoisia edellisten tilikausien lukuihin, koska sosiaali- ja terveystalvet siirtyivät 1.1.2023 alkaen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle Pohteelle. Tilikausi vuonna 2023 oli lyhyempi 1.1.-31.10.2023.

5.3. Henkilöstöhallinto

Työnohjauksella on tuettu henkilöstön hyvinvointia.

Henkilöstö on osallistunut koulutuksiin etänä.

Virkistyspäiviä on ollut tilikauden aikana kaksi, jotka henkilökunta on kokenut hyväksi.

Jatkuvien muutosten ja kovan työpaineen alla henkilöstö on kokenut turhautumista ja väsymystä.

Johtopäätös

Osaava, motivoitunut ja joustava henkilöstö on ollut Selänteen voimavara.

Johtamisessa on ollut puutteita, mm. vastuualueiden laajuudesta johtuen.

5.4. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Toteutuma netto 1.1.-31.10.2023 992.842 euroa (v. 2022 koko vuosi 1.290.515 euroa), muutos -297.673 euroa.

Hallinto, toteutuma netto 1.1.-31.10.2023 94.275 euroa (v. 2022 koko vuosi 104.996 euroa) muutos -10.721 euroa.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen lakattua 30.9.2023 olemasta on tehty sopimukset ympäristöterveydenhuollon, ympäristösuojelun ja rakennusvalvonnan tehtävien tuottamisesta Haapajärven ja Pyhäjärven kesken 1.10.2023 alkaen.

Ympäristöterveysvalvonnan valvontasuunnitelma on laadittu vuosille 2020-2024.

Tuulivoimapuistojen rakentaminen on ollut vilkasta Kärämäellä, Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä.

Ympäristö- ja rakennuspalveluiden valvonta aihealueittain (esim. sisäilma, vedenlaatu, jne.) jaettu yksille henkilöille ja siten järjestelmän toiminnasta on tullut riskialtista. Toiminta, säädökset ja ohjeistukset muuttuvat kiihtyvällä tahdilla, jolloin asioiden sujuvasta hoitamisesta on tullut haastavaa ja haavoittuvaa.

Johtopäätös

Siirtyminen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle on luonut kasvavaa painetta myös ympäristöterveydenhuollon- ja rakennuspalveluiden tuottamiseen muuttuvassa tilanteessa.

Henkilöstön riittävyyteen ja yhteistyömahdollisuuteen on kiinnitettävä huomiota ympäristö- ja rakennuspalveluiden valvonnan osalta.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteessä tuotetut ympäristöpalvelut on kuitenkin tuotettu hyvin 30.9.2023 saakka, kun huomioidaan samaan aikaan valmistautuminen suuriin muutoksiin. Henkilöstön voimavarat ovat olleet koetuksella ylimääräisten työtehtävien vuoksi.

Pieneläinten röntgenin hankintaa ei päätöksistä huolimatta ole toteutettu.

5. Allekirjoitukset

Haapajärvellä 18. joulukuuta 2023

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tarkastuslautakunta

Eeva-Riitta Pappila
puheenjohtaja

Marja-Leena Våg

Raili Hirvinen

Oili Kiviranta

Hannes Tolonen

Teijo Paananen

Jaana Takalo

Tapio Myllymäki